

MODUL 3 — ZABEZPIECZENIE POZYCZKI

Poreczyciel / Zyrant

Kto może być zyrantem, co musi spełniać i jak go przygotować

Program: Pierwszy Biznes – Wsparcie w Starcie | Źródło: Regulamin nr 3 FERS + Załącznik nr 4 + Deklaracja wekslowa

1. DLACZEGO PORECZCIEL — kontekst prawny

Pozyczka WWS 670 jest zawsze zabezpieczona wekslem własnym in blanco pożyczkobiorcy. To obowiązkowe minimum. Ale weksel sam w sobie to tylko kawałek papieru — operator ocenia czy jest za nim realna zdolność do spłacenia długu.

Jeśli ocena ryzyka kredytowego pożyczkobiorcy jest niewystarczająca — operator zaząda dodatkowego zabezpieczenia. Najczęściej jest to poręczenie osoby fizycznej lub prawnej (art. 876-887 Kodeksu cywilnego), hipoteka, zastaw rejestrowy lub gwarancja bankowa.

Podstawa prawna: §4 ust. 1-3 Regulaminu nr 3 FERS

"Formą zabezpieczenia spłaty i zwrotu pożyczki jest weksel własny in blanco wraz z innym zabezpieczeniem."

"Poprzez inne zabezpieczenie rozumie się w szczególności: hipotekę, zabezpieczenia rzeczowe, gwarancję bankową, ubezpieczeniową, poręczenie przez osobę fizyczną lub prawną."

"Wybór formy zabezpieczenia należy do partnera finansującego i zależy od oceny zdolności kredytowej pożyczkobiorcy i ryzyka kredytowego."

Kluczowy wniosek: operator SAM decyduje czy poreczyciel jest wymagany i jaka forma zabezpieczenia jest akceptowalna. Nie ma jednego sztywnego progu. Jeśli jednak operator go zaząda — brak poreczyciela = brak pożyczki.

2. KIM JEST PORECZYCIEL — rola i odpowiedzialność

Poreczyciel (zyrant) to osoba trzecia, która podpisuje deklarację wekslową lub umowę poręczenia i tym samym bierze na siebie solidarną odpowiedzialność za spłatę pożyczki. Jeśli pożyczkobiorca nie spłaci — operator MOŻE zadecydować od poreczyciela spłaty pełnej pozostałej kwoty.

Pożyczkobiorca	Poreczyciel (zyrant)
Główny dłużnik — zaciąga pożyczkę	Dłużnik solidarny — odpowiada jeżeli główny nie spłacił
Prowadzi działalność i spłaca raty	Nie prowadzi działalności — jest tylko gwarantem
Podpisuje umowę pożyczki i weksel	Podpisuje deklarację wekslową (awal wekslowy)
Składa oświadczenie majątkowe (Zal. 4)	Składa osobne oświadczenie majątkowe (Zal. 4)
Weryfikowany przez BIK i CEIDG	Weryfikowany przez BIK i KRD

3. KTO MOZE BYC PORECZCZYCIELEM — wymagania formalne

Regulamin WWS 670 nie zawiera zamkniętej listy kryteriów dla poręczycieli — decyduje operator na podstawie oceny ryzyka. Poniżej wymagania, które w praktyce stosuje zdecydowana większość partnerów finansujących.

Kryterium	Co to oznacza w praktyce	Wymagane?
Pelnoletność (18+)	Ukończone 18 lat w dniu podpisania dokumentów. Brak górnej granicy wiekowej, ale starszy poręczyciel może być oceniony surowiej pod kątem zdolności.	TAK
Zdolność do czynności prawnych	Pełna zdolność — brak ubezwłasnowolnienia, brak orzeczenia o niepoczytalności. Poręczyciel musi świadomie i dobrowolnie podpisać dokumenty.	TAK
Stale źródło dochodu	Umowa o pracę, emerytura, renta, działalność gospodarcza. Dochód musi być udokumentowany i wystarczający do pokrycia rat w razie potrzeby.	TAK
Brak negatywnej historii w BIK/KRD	Poręczyciel nie może być wpisany w Krajowy Rejestr Dłużników ani mieć aktywnych zaległości kredytowych. Operator weryfikuje przez upoważnienie BIK.	TAK
Brak zaległości podatkowych i ZUS	Oświadczenie majątkowe zawiera pytanie o zaległości podatkowe. Aktywne zadłużenie wobec US lub ZUS dyskwalifikuje poręczyciela.	TAK
Zamieszkanie na terenie RP	Poręczyciel powinien być rezydentem polskim lub mieć stałe powiązania z Polską. Poręczyciel za granicą znacząco utrudnia ewentualną egzekucję.	TAK
Brak postępowania upadłościowego	Poręczyciel nie może być w trakcie ani po upadłości konsumenckiej. Operator pyta o to bezpośrednio w oświadczeniu majątkowym.	TAK
Separacja majątkowa od wnioskodawcy	Współmałżonek wnioskodawcy może być poręczycielem, ALE operator może uznać za nie stanowi dodatkowego zabezpieczenia — majątki są wspólne.	ZALECANE
Wiek do 70 lat	Brak formalnego ograniczenia wiekowego, ale wielu operatorów nieformalnie preferuje poręczycieli poniżej 70 lat ze względu na horyzont spłaty.	ZALECANE

4. KTO NIE MOZE LUB NIE POWINIEN BYC PORECZCZYCIELEM

Poniżej sytuacje, które dyskwalifikują kandydata na poręczyciela lub znacząco obniżają szanse akceptacji wniosku.

X	<p>Współdomownicy i najbliższa rodzina wnioskodawcy (w niektórych przypadkach)</p> <p>Regulamin WWS 670 zakazuje ZAKUPU od współmałżonka i najbliższej rodziny — nie zakazuje poręczenia.</p> <p>JEDNAK: operator może odmówić akceptacji współmałżonka jako jedynego poręczyciela, jeżeli majątki są wspólne.</p> <p>Najlepsza praktyka: poręczyciel niezwiązany majątkowo z wnioskodawcą = silniejsze zabezpieczenie.</p>
----------	--

X	<p>Osoba z aktywnym zadłużeniem przekraczającym zdolność spłacenia</p>
----------	---

Jesli poreczyciel ma juz kredyt hipoteczny, kilka rat samochodowych i karte kredytowa na limicie — operator moze uznac ze nie ma rezerwy zdolnosci kredytowej. Suma zobowiazan + ewentualna rata pozyczki > 50% netto dochodu = problem.
Poreczyciel musi miec BUFOR — nie tylko 'stac go' na wlasne raty.

X Emeryt z bardzo niskim swiadczeniem

Emeryt MOZE byc porecczyicielem jesli jego swiadczenie jest wysokie i stabilne (np. 4 000+ zł netto).
Problem: emeryt z minimalna emerytura 1 600 zł netto — jego zdolnosc do pokrycia raty 800 zł/mies. jest watpliwa.
Operator ocenia czy realne jest wygzekwowanie od niego spaly w worst-case scenario.

X Osoba pracujaca na umowie cywilnoprawnej bez historii zatrudnienia

Umowa zlecenie lub dzielo: dochod jest, ale moze byc nieregularny i nietrwaly.
Jesli to jedyne zrodlo dochodu i nie ma historii zatrudnienia etatowego — operator traktuje to jako ryzowne.
Rozwiazanie: poreczyciel z dlugoterminowa umowa zlecenie u jednego pracodawcy + zaswiadczenie o dochodzie.

X Osoba wpisana w KRD lub BIK ze statusem 'nieregularnie'

To dyskwalifikacja twarda. Operatorzy weryfikuja BIK/KRD poreczyciela na podstawie upowaznienia (poz. 15 z Modulu 2).
Nawet drobne zaleglosci (np. nieoplacona faktura przeterminowana 90+ dni) moga byc widoczne.
Poreczyciel powinien sprawdzic swoj BIK ZANIM zostanie wskazany we wniosku — unikniecie niespodzianek.

5. CO MUSI ZLOZYC PORECZYCIEL — lista dokumentow

Poreczyciel nie sklada wniosku. Sklada zestaw dokumentow potwierdzajacych jego sytuacje majatkowa i tozsamos. Wszystkie sa podpiswane osobiscie w obecnosci pracownika operatora.

#	Dokument	Zrodlo / forma	Obowiazkowy?
1	Dowod osobisty — do okazania i weryfikacji tozsamosci w obecnosci pracownika operatora. Dane przepisywane do deklaracji wekslowej.	Dokument osobisty	TAK
2	Oswiadczenie majatkowe poreczyciela (Zal. nr 4) — nieruchomosci, ruchomosci, rachunki, zobowiazania, dochod miesieczny, zaleglosci. Podpisane pod rygorem odpowiedzialnosci karnej.	Formularz operatora	TAK
3	Podpis na deklaracji wekslowej (awal wekslowy) — poreczyciel podpisuje ze gwarantuje splato weksla wystawcy (pozyczkobiorcy). Podpis sklada w obecnosci pracownika.	Deklaracja wekslowa	TAK
4	Upowaznienie do pobrania Raportu o Konsumentach (BIK) — operator pobiera raport kredytowy poreczyciela w celu weryfikacji historii kredytowej.	Formularz operatora	TAK
5	Zaswiadczenie o dochodach z ostatnich 3 miesiecy — od pracodawcy, US (PIT), ZUS (emerytura). Potwierdza stabilnosc i wysokosc dochodu.	Pracodawca / US / ZUS	ZAZWYCZAJ
6	Zgoda malzonka poreczyciela (jezeli pozostaje w wspolnosci majatkowej) — malzonek wyrazza zgode na poręczenie, gdyz obciaza wspolny majatek.	Oswiadczenie osobiste	JESLI DOTYCZY

6. IDEALNY PROFIL PORECCZYCIELA — jak myśli operator

Operator nie szuka swietego — szuka osoby, od ktorej w worst-case MOZNA odzyskac pieniadze. Ponizej profil, ktory przechodzi bez problemow.

IDEALNY PORECCZYCIEL — checklist operatora:

- ✓ Zatrudniony na umowie o prace (najlepiej na czas nieokreslony) od co najmniej 12 miesiecy
- ✓ Dochod netto: min. 3 000-4 000 zł/mies. (po odliczeniu wlasnych rat — musi miec bufor)
- ✓ Czysty BIK: zadnych opoznien powyzej 30 dni w ciagu ostatnich 24 miesiecy
- ✓ Brak wpisow w KRD
- ✓ Brak aktywnych zaleglosci US i ZUS
- ✓ Wiek 25-60 lat (elastycznie, ale w tym przedziale operator czuje sie komfortowo)
- ✓ Nieruchomosc lub inne aktywa (opcjonalnie, ale mocno wzmacnia profil)
- ✓ Nie jest wspolmalzonkiem wnioskodawcy LUB jesli jest — maty malgonkow sa rozdzielone

PRAKTYCZNA WSKAZOWKA — zanim wskaze porecczyciela we wniosku:

1. Porozmawiaj z kandydatem szczerze o tym co podpisuje — to nie formalnosc, to realna odpowiedzialnosc.
2. Popros go zeby sprawdzil swój BIK na: bik.pl (bezpłatny raport raz na pol roku).
3. Upewnij sie ze nie ma aktywnych zaleglosci — moze nie wiedziec o przeterminowanej fakturze.
4. Jesli malzonek porecczyciela nie zgadza sie — polecenie jest niewazne. Zgoda musi byc.
5. Operator moze odrzucic porecczyciela po weryfikacji — miej plan B (drugi kandydat).

7. ALTERNATYWY DLA PORECZENIA OSOBY FIZYCZNEJ

Jesli nie masz odpowiedniego porecczyciela — nie jestes bez wyjścia. Ponizej inne formy zabezpieczenia akceptowane przez operatorow WWS 670.

Forma zabezpieczenia	Kiedy stosowana / co wymaga	Trudnosc / koszt
Poręczenie osoby prawnej	Firma lub instytucja bedaca porecczycielem. Np. pracodawca, spolka, stowarzyszenie. Wymaga upowaznienia do reprezentacji.	Srednia / niski koszt
Hipoteka umowna	Wpis hipoteki na nieruchomosci wnioskodawcy lub osoby trzeciej. Umowa notarialna + wpis w ksiedze wieczystej.	Wysoka / koszt notarialny ~500-1500 zł
Zastaw rejestrowy	Na srodkach trwalych kupionych z pozyczki (np. maszyna). Stosowany gdy zakup z pozyczki ma znaczna wartosc.	Srednia / koszt rejestracji ~200 zł
Gwarancja bankowa / ubezpieczeniowa	Wystawiona przez bank lub TU. Rzadko stosowana przy malych kwotach — kosztowna i czasochlonna.	Wysoka / koszt 1-3% wartosci
Polisa ubezpieczeniowa cesja	Cesja polisy na zycie na rzecz operatora. Dodatkowe, nie glowne zabezpieczenie.	Niska / zazwyczaj bezkosztowa

8. NAJCZESTSZE BLEDY — jak nie stracic porecczyciela w ostatniej chwili

Porecczyciel odpada czesto nie dlatego ze nie spelnia wymagan — ale dlatego ze ktos nie sprawdzil z wyprzedzeniem.

01 Porecczyciel dowiaduje sie o roli na 2 dni przed podpisaniem

Operatorzy weryfikuja BIK porecczyciela i to trwa. Zanim wskaze sie porecczyciela we wniosku — trzeba go poinformowac i dac czas na porzadkowanie ewentualnych zaleglosci.

02 Brak zgody malzonka porecczyciela

Jesli porecczyciel pozostaje we wspolnosci majatkowej malzenskiej — malzonek MUSI wyrazic pisemna zgode. Brak zgody = niewazne poreczenie = brak zabezpieczenia = brak pozyczki.

03 Porecczyciel z zadluzeniem ktore 'zaraz splaci'

Operator weryfikuje stan na dzien zlozenia wniosku. Obietnice splacenia nie maja znaczenia. Jesli BIK pokazuje zadluzenie — jest problem nawet jesli ktos 'ma zamiar splacic w przyszłym miesiacu'.

04 Wskazanie wspolmalzonka bez sprawdzenia czy to wystarczy

Wspolmalzonek jest formalnie akceptowalny. Ale wielu operatorow ocenia ze wspolmalzonek nie stanowi 'niezalezneho' zabezpieczenia — majatki sa wspolne. Lepsze jest dodatkowe poreczenie osoby trzeciej.

05 Porecczyciel rozumie ze podpisuje formalnosc — nie ryzyko

To najczestszy powod pozniejszych konfliktow. Porecczyciel musi wiedziec: jezeli pozyczkobiorca nie splaci, operator moze zajac majetek porecczyciela. To nie formalnosc — to realna odpowiedzialnosc finansowa.

9. LISTA KONTROLNA — przed wskazaniem porecczyciela we wniosku

- Kandydat na porecczyciela wiedzial co podpisuje i swiadomie wyrazil zgode
- Porecczyciel sprawdzil swoj BIK (bik.pl) — czysty lub z wyjasnieniem
- Brak wpisow w KR D — porecczyciel potwierdzil lub sprawdziles w KR D.pl
- Dochod porecczyciela: zaswiadczenie lub PIT przygotowany
- Jesli w zwiazku malzenskim: zgoda malzonka zaplanowana
- Jesli wspolmalzonek wnioskodawcy: upewnilem/am sie ze operator akceptuje te forme
- Oswiadczenie majatkowe (Zal. 4) — porecczyciel zapoznal sie z trescia
- Mam plan B — drugi kandydat na porecczyciela w razie odmowy
- Imie i nazwisko porecczyciela wpisane w sekcji 2.8 wniosku WWS 670